

Velikonoce v muzeu

Velikonoce jsou nejvýznamnější svátky křesťanské církve spojené s památkou umučení a vzkříšení Ježíše Krista. Křesťané si připomínají, že Ježíš vstal z mrtvých. Ale Velikonoce nejsou jen o církevních tradicích – slaví se také jako příchod jara a nový začátek.

Mnoho velikonočních zvyků pochází už z dávných časů, kdy lidé vítali probouzející se přírodu. Proto se dodnes barví vajíčka, pečou mazance a děti se těší na pomlázku.

Kdy se slaví Velikonoce?

Velikonoce nemají pevné datum jako třeba Vánoce. Určují se podle Měsíce – slavíme je vždy první neděli po prvním jarním úplňku. V roce 2025 to bude 20. dubna.

Přípravy na Velikonoce

Velikonocům předchází dlouhé přípravy. Už před nimi věřící lidé dodržují 40. denní půst – období, kdy se vyhýbají masu a nezdravým jídlům. Dříve to bylo přísné pravidlo, dnes se lidé spíše snaží jíst zdravě a omezit sladkosti nebo třeba televizi.

Každá ze šesti postních nedělí má svůj význam, ale nejznámější je pátá, Smrtná neděle, kdy se vynáší Morana – symbol zimy.

Pašijový týden

Květná / šestá / neděle

Připomíná příjezd Ježíše do Jeruzaléma. Lidé ho vítali palmovými ratolestmi, u nás se světí kočičky.

Škaredá středa

Podle legendy se Jidáš v tento den mračil. Kdo se mračí, zůstane mu to celý rok! Dříve se říkalo Sazometná středa – lidé uklízeli a vymetali saze z komínů.

Zelený čtvrtek

Den poslední večeře Ježíše. Lidé jedí něco zeleného. „Zvony odlétají do Říma“ a nahrazují je až do soboty řehtačky a klapačky.

Velký pátek

Den ukřižování Ježíše. Křesťané drží půst. Podle pověr se otevírají skály s poklady, ale nesmí se pracovat se zemí.

Bílá sobota

Klidný den. Lidé pečou mazance a beránky. V poledne končí obchůzka chlapců s řehtačkami, vybírá se koledy. Večer se zapaluje svíce Paškál jako symbol nového života. Konec půstu.

VELIKONOČNÍ SLAVNOSTI

Boží hod velikonoční (neděle)

Oslava vzkříšení Ježíše Krista. Peče se nádivka z masa a kopřiv, tzv. hlavička. V kostele se světily velikonoční pokrmy. Barvení a zdobení vajec, tzv. kraslic. Lidé házeli do vody kameny jako symbol zbavení se trápení.

Velikonoční pondělí

Chlapci chodí s pomlázkou vyšlehat dívky, aby byly zdravé a krásné. Dívky jim za odměnu dávají kraslice a sladkosti, někde odpoledne nebo v úterý polévají chlapce vodou.

